

Bij Exodus 3:1-8

Soms duikt ineens tussen je dagelijkse bezigheden iets op wat dat alledaagse overstijgt. Het heilige, zeg maar. De laatste anderhalf jaar denk ik regelmatig dat het alledaagse en het heilige elkaar nergens zo nauw op de hielen zitten als in een kind. We zijn het allemaal geweest: kind. Misschien uit een warm nest, misschien was het een beetje of veel ingewikkelder. Kinderen worden telkens geboren, overal om ons heen. En ze zijn een wonder, zoals wij dat ooit waren. Een kind is eindeloos vieze handjes, lego opruimen, poepluiers, papjes, en een kind speelt tikkertje met het heilige. Afgelopen zondagavond beleefden wij zo'n alledaags moment dat zichzelf overstijgt: het kind deed zijn eigen eerste vrije stapjes. En de bekraste parketvloer werd zomaar heilige grond, vrolijke grond ook. Er brak iets door. Ook in hem: hij kon het, het lukte, zomaar opeens!

*

Mensen denken soms dat geloven in de eerste plaats gaat om troost. En het is zo: troost hebben we allemaal nodig, omdat het leven hard kan zijn, zwaar, en wij zo vaak eenzaam en verdrietig. Dat er teksten, gebeden, gemeenschappen zijn die je troost, zo goed en zo kwaad als het gaat, als je niet verder kunt op eigen kracht – dat die er voor ons zijn, dat wens ik.

En er is nog meer. Geloven gaat ook over leren vliegen, je eigen stem vinden, op eigen benen staan. Jouw heilige grond vinden, die eren. En die twee, de troost en de groei, gaan ook vaak samen. Je hebt naast moed ook vertrouwen nodig om het erop te wagen. Erkenning van pijn, van wie jij bent, met jouw geschiedenis, is troostend, en precies dat kan een opening bieden om een nieuwe stap te wagen.

Zo wens ik ook dat er gebeden, teksten, gemeenschappen zijn waar het vuur telkens in ons wordt ontstoken. Waar we levensvreugde hervinden, woedend worden, kritisch zijn, waar we, zeg ik met het nieuws in mijn achterhoofd, niet alleen om vrede bidden, maar ook protest aantekenen bij onrecht dat die vrede in de weg zit. Waar we uithoudingsvermogen tonen in onze betrokkenheid en solidariteit. En dat te doen vanuit die diepe spiritualiteit van Pinksteren: hoe er vuur brandt in het alledaagse, hoe dat ook in ons brandt. Vuur van liefde, vreugde, woede, solidariteit. Vuur dat niet verbrandt en niet verwoest, en wel nieuwe groei mogelijk maakt.

Dat lukt lang niet altijd en dat is een goede reden om Pinksteren te vieren, om ons te herinneren aan het vuur dat ook in onze ziel brandt, en om het een beetje op te stoken.

Mensen die elkaar leren verstaan, ook al spreken ze niet elkaar taal – zo staat het in Handelingen: het Pinksterverhaal. Een hoop gesprekken die we nu voeren in onze samenleving gaan in feite om het aanleren van een andere taal, en hoe lastig dat soms blijkt, hoeveel verzet er is. Er was al een taal om over het koloniale verleden te praten, in termen

van Gouden Eeuw en glorie, er was al een taal om over mensen te praten – maar vooral over man en vrouw, hij en zij. Taal waar niet iedereen in past, die zelf schadelijk kan zijn. Er waren misschien ook al woorden die jij gebruikte over jezelf, en die misschien niet meer blijken te kloppen. Er is iets veranderd, het sluimerde misschien al een tijd, er was iets dat gezien wilden worden, en nu manifesteert het zich.

Het grappige van Pinksteren is dat het waar is: mensen verstaan elkaar helemaal niet beter als ze allemaal dezelfde taal spreken. Als we allemaal op elkaar proberen te lijken. Echt ontmoeting vindt juist plaats als we onze eigen woorden gebruiken, onze eigen taal, en dan kan het wonder gebeuren dat we elkaar toch verstaan.

Zo verleidt de traditie ons telkens om niet de veiligheid van eenvormigheid, maar om creativiteit te kiezen. De Pinkstergeest moedigt ons aan om niet allemaal hetzelfde te zeggen, en toch elkaar te horen, juist omdat we allemaal een eigen verhaal vertellen, in eigen taal.

Pinksteren is prachtig en ook eng, zoals leren lopen. Ik vond het nogal leerzaam om Omar te observeren in dat proces. Hoe spannend en tegelijk leuk leren is. Dat je dan vaak iets in jezelf hebt te overwinnen. En dat het bevrijdend is als dat dan eindelijk lukt.

Je zou kunnen denken dat dat verhaal van Mozes bij die brandende struik uitzonderlijk is. Maar misschien is dat niet zo. Het is vooral heilig. Het is het soort vuur dat je herkent als je vertrouwd bent met het vuur dat je in eigen ziel brandt. Met jouw eigen taal, jouw eigen woorden, en hoe daaruit verbinding kan ontstaan. De diepste verbinding is denk ik mogelijk als we de ander de ander kunnen laten, en zelf onze eigen ruimte kunnen innemen.

Wij zijn de enigen die ons eigen verhaal kunnen vertellen. Dat we de moed en de woorden vinden om dat te doen, hardop of zachtjes. Dat er A/anderen zijn die oren hebben naar onze verhalen. Dat we elkaar horen.